30/03/2024

30 Μαρτίου 1822: Οι Οθωμανοί Τούρκοι σφάζουν χιλιάδες Έλληνες στη Χίο

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στις 30 Μαρτίου 1822 οι Οθωμανοί Τούρκοι κατέσφαξαν δεκάδες χιλιάδες Έλληνες στη Χίο, ως αντίποινα για την κήρυξη της επανάστασης στο νησί από τον Σάμιο Λυκούργο Λογοθέτη.

Η έκρηξη της **Επανάστασης** βρήκε το πολυπληθές ελληνικό στοιχείο της **Χίου** να ευημερεί (117.000 έναντι 3.000 **Οθωμανών Τούρκων** και 100 Εβραίων). Με τον στόλο τους, το εμπορικό τους δαιμόνιο και τη διπλωματία τους, οι Χιώτες κυριαρχούσαν στη Μαύρη Θάλασσα, το Αιγαίο και τη Μεσόγειο. Το γεγονός αυτό ώθησε τον Σουλτάνο να παραχωρήσει στο νησί πολλά προνόμια, που άγγιζαν το καθεστώς αυτονομίας.

Έτσι, οι κυρίαρχες τάξεις της **Χίου** δεν είχαν κανένα λόγο να ξεσηκωθούν κατά

των **Τούρκων**. Το μαρτυρά και η αποτυχία του Τομπάζη τον Απρίλιο του 1821. Οι ντόπιοι πρόκριτοι είχαν και μία σοβαρή δικαιολογία να αντιδρούν στον ξεσηκωμό: η **Χίος** βρίσκεται σχεδόν δύο μίλια από τη Μικρασιατική ενδοχώρα, με αποτέλεσμα κάθε απόπειρα εξέγερσης να είναι καταδικασμένη σε αποτυχία.

Στις 10 Μαρτίου 1822 ο Σάμιος Λυκούργος Λογοθέτης, με την προτροπή του **Χιώτη Αντωνίου Μπουρνιά**, αποβιβάστηκε στο νησί με 1.500 άνδρες και πέτυχε να συνεγείρει τους ντόπιους, κυρίως τους κατοίκους της υπαίθρου. Οι 3.000 **Τούρκοι** του νησιού πρόλαβαν να κλειστούν στο Κάστρο και η ολιγοήμερη πολιορκία τους δεν έφερε κάποιο σημαντικό αποτέλεσμα, καθώς οι άνδρες του **Λογοθέτη** ήταν ανεπαρκώς εξοπλισμένοι.

Μόλις έφθασε το μαντάτο της εξέγερσης στην Υψηλή Πύλη, ο Σουλτάνος Μαχμούτ Β’ την εξέλαβε ως αχαριστία των Χίων, αλλά και ως προσωπική προσβολή, επειδή η αδελφή του καρπούταν από το νησί τον φόρο από τα μαστιχόδεντρα. Έμπλεος οργής διέταξε αμέσως να φυλακιστούν όλοι οι Χιώτες της Κωνσταντινούπολης και εξήντα από αυτούς να αποκεφαλιστούν. Στη συνέχεια έδωσε την εντολή στον αντιναύαρχο **Καρά-Αλή πασά** να καταπλεύσει στον νησί και να τιμωρήσει παραδειγματικά τους εξεγερθέντες.

Ο αντιναύαρχος Καρά-Αλή πασάς

Στις 30 Μαρτίου 1822 και μετά από έντονο κανονιοβολισμό, ο **Καρα-Αλής** αποβίβασε στην ακτή 7.000 άνδρες και με τη συνδρομή της τουρκικής φρουράς κατέστειλε εύκολα και σύντομα την εξέγερση, εκμεταλλευόμενος τον κακό σχεδιασμό της και τις έριδες για την αρχηγία μεταξύ **Μπουρνιά** και **Λογοθέτη**. Στη συνέχεια πυρπόλησε όλα τα περίχωρα και την πρωτεύουσα του νησιού και επιδόθηκε σε ανήκουστες σφαγές. Υπολογίζεται ότι από τους 117.000 χριστιανούς κατοίκους του νησιού, 42.000 σφαγιάστηκαν, 50.000 πιάστηκαν αιχμάλωτοι και 23.000 διέφυγαν προς τις επαναστατημένες περιοχές της Ελλάδας και τη Δυτική Ευρώπη. Οι **Τούρκοι** έχασαν περίπου 600 άνδρες, ενώ αναφέρθηκαν και θύματα μεταξύ των Εβραίων, που διεκπεραιώθηκαν από τη Μικρασιατική ακτή στο νησί για να πλιατσικολογήσουν και επόπτευαν το δουλεμπόριο.

Τα αιματηρά γεγονότα της **Χίου** προκάλεσαν αλγεινή εντύπωση στην Ευρώπη. Η κοινή γνώμη ξεσηκώθηκε και οι τάξεις των φιλελλήνων πύκνωσαν. Αυτόπτες μάρτυρες περιέγραψαν τις φρικιαστικές σκηνές στις εφημερίδες, ζωγράφοι (Ντελακρουά) τις απεικόνισαν και ποιητές (Ουγκώ, Χέμανς, Πιέρποντ, Χιλ, Σιγκούρνεϊ) έψαλλαν τη θλιβερά καταστροφή. Πολλοί έκαναν λόγο για το ασυμβίβαστο της τουρκικής φυλής με τον ανθρωπισμό, ενώ άλλοι τόνισαν την αδυναμία συνύπαρξης Χριστιανών και Μουσουλμάνων. Η ελληνική νέμεση θα έλθει σύντομα, με την ανατίναξη της τουρκικής ναυαρχίδας του **Καρα-Αλή** από τον **Κωνσταντίνο Κανάρη** (6 – 7 Ιουνίου 1822).

- Ο **Γερμανός ναύαρχος Βίλχελμ φον Κανάρις** (1887-1945), αρχηγός της αντικατασκοπείας του **Χίτλερ**, ισχυριζόταν ότι καταγόταν από τη Χιακή Διασπορά, που προέκυψε από τη **Σφαγή της Χίου**.
- Ο σύγχρονος κινέζος ζωγράφος **Γιούε Μιντζούν** φιλοτέχνησε με τον δικό του τρόπο ένα πίνακα που ονόμασε **«Η σφαγή της Χίου»**. Πουλήθηκε το 2007 σε δημοπρασία έναντι 4,1 εκατομμυρίων δολαρίων.

(Πηγή: sansimera.gr)